Косигіна А. Є.*

бакалавр права,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого

(м. Хаків, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9779-7284>

* **Anastasia Kosygina**, Bachelor of Law, Yaroslav Mudryi National Law University (Pushkinska St., 77, Kharkiv, Ukraine).

УДК 349.6 (477):556.3

DOI 10.26886/2524-101X.5.2018.7

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПІДЗЕМНИХ ВОД

THE PECULIARITIES OF THE LEGAL PROTECTION OF GROUNDWATER

ABSTRACT

The article describes the problem of pollution and destruction of groundwater. These waters represent a significant part of the water fund of Ukraine. Therefore, they require special protection. This protection becomes detrimental to the use of special legislation. Therefore, this problem is being studied in detail. As a result, clear and precise recommendations will be obtained for the conservation of such a large part of the state's water resources. There are not so many ways to save groundwater. First and foremost, these are the legal norms that establish responsibility for destruction and pollution. The next step is to reduce the use of groundwater resources. In this case, it is worth returning to traditional water facilities and keeping them in good condition. Underground water is a find for merchants and illegal miners. Due to the absence of specific prohibitive norms in this area, these water is produced freely. It causes significant damage. But thanks to the experience of other countries, we can prevent a catastrophe in our country. Turning to the experience of foreign scholars and lawyers, you can achieve significant success. This should be taken into account when creating a special legal act. Thus, we can conclude that there is an urgent need for reform. management system in the studied area as a whole, and emphasize we are on increasing the role of special regional authorities for the management of the security and using

state-owned natural objects. It seems that the proposals made should be implemented by making changes and additions to water legislation, in particular the Water Code Of Ukraine. The research of the main problems of the formation of modern the basis of management in the field of regulation of water relations, without verbally, does not exhaust all the issues related to this subject, therefore, the subject matter further research can be such an important aspect as, for example, the treasure trove of public administration in the industry in view of its international generic legal regulation.

The key words: underground water, Ukrainian water fund, Ministry of ecology and natural resources, Water code, State agency for ater resources.

В сучасних умовах суспільного розвитку серед пріоритетів національних інтересів України особливо виділяється забезпечення екологічно безпечних умов життєдіяльності громадян і суспільства, збереження і відновлення навколишнього природного середовища. На сьогодні доведена пряма залежність між забрудненням навколишнього природного середовища і суттєвим погіршенням здоров'я населення, негативними змінами у генофонді нації. У зв'язку з цим, згідно з Конституцією України, держава бере за обов'язок забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи, збереження генофонду Українського народу. У таких умовах особливої актуальності набуває проблема удосконалення правового регулювання суспільних відносин, які виникають у процесі охорони, реалізації та захисту права громадян на безпечне для їх життя і здоров'я навколишнє природне середовище.

Водні ресурси відіграють дуже важливе значення у багатьох галузях економічної діяльності, а деякі без них просто не можуть існувати. До останніх належить сільське господарство, вода в якому (поряд з землею) є основним засобом виробництва, причому ні в рослинництві, ні в тваринництві її неможливо замінити нічим іншим. Це, у свою чергу, викликає необхідність ефективного регулювання використання водних ресурсів у даній сфері матеріального виробництва.

Але стан води, що передбачається для задоволення потреб населення та води, що знаходяться у природному стані є взаємозалежними. Яка вода в природному стані у відповідній місцевості, таку воду (з урахуванням очисних її заходів) населення отримує для споживання.

Мета цього дослідження полягає у вивченні сучасного стану використання надр та підземних вод в Україні, виявленні недоліків правового регулювання відносин в цій сфері. Завданням дослідження є визначення

особливостей адміністративно-правової охорони надр і вод, шляхи їх збереження, формулювання пропозицій щодо ефективності відповідальності за правопорушення в даній природоохоронній сфері.

Дану тему порушували у своїх наукових розробках такі науковці як: Н. І. Золотарьова, В. Харкевич, С. Крижевич, Н. Н. Біндеман, А. Е. Орадовська, О. В. Сердюк, А. К. Соколова, Н. В. Локтева та інші. Ці вчені займалися питаннями про заходи охорони підземних вод від виснаження та забруднення, а також пропонували вдосконалити законодавчі акти, юридичні та санітарні документи з охорони підземних вод.

Насамперед варто відмітити, що правове визначення водних ресурсів міститься у ст. 1 Водного кодексу України: “водні ресурси – обсяги поверхневих, підземних і морських вод відповідної території”. У свою чергу, вода, згідно з цією ж правовою нормою, – це “усі води (поверхневі, підземні, морські), що належать до складу природних ланок кругообігу води”.

Визначення даного об’єкта вимагає уточнення, оскільки водне законодавство розмежовує поняття “вода” і “води”. Якщо “води” – це усі води, що знаходяться у водних об’єктах, тобто у природному стані на поверхні суші у формах її рельєфу або в надрах, то “вода” – це вилучена з природного середовища речовина, що вже не знаходиться у водному об’єкті. Вона може знаходитися в резервуарах, інших ємностях, водопровідних трубах і просто у побутовому посуді для пиття та використання для повсякденних потреб. Відносини, пов’язані з використанням води, регулюються цивільним законодавством, як і інші речі, що знаходяться в товарному обороті.

Закон підрозділяє води на поверхневі і підземні. Якщо використання поверхневої води водного об’єкта регулюється виключно водним законодавством, то відносини з приводу використання підземних вод можуть регулюватися не лише водним законодавством, але і законодавством про надра.

Питні підземні води – підземні води, що призначені для задоволення питних і господарсько-побутових потреб населення, а також харчової промисловості та тваринництва; якісні характеристики питних підземних вод у природному стані або після спеціальної водопідготовки повинні відповідати вимогам, установленим відповідними державними стандартами, нормативами екологічної безпеки водокористування і санітарними нормами.

Технічні підземні води – підземні води, що призначені для задоволення технічних і технологічних потреб; якісні характеристики технічних підземних вод у природному стані або після спеціальної водопідготовки повинні відповідати вимогам діючих галузевих нормативів або технічних умов водокористувача.

Природні підземні мінеральні лікувальні води – природні підземні мінеральні води об'єктів (родовищ), які мають виражену лікувальну і профілактичну дію на організм людини, характеризуються мінералізацією більше 8,0 г/дм куб. або меншою при умісті в них біологічно активних компонентів та сполук не нижче прийнятих бальнеологічних норм відповідно до кондицій, установлених для кожного об'єкта (родовища), вода яких використовується без додаткової обробки, що може вплинути на хімічний склад та мікробіологічні властивості, згідно з медичним (бальнеологічним) висновком.

Захист даної категорії вод встановлено ст. 104 Водного кодексу України:

“Охорона водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, здійснюється в порядку, встановленому для санітарної охорони курортів.

З метою охорони водних об'єктів, віднесених до категорії лікувальних, встановлюються округи санітарної охорони курортів з особливим режимом у порядку, передбаченому законодавством про охорону здоров'я.

Скидання будь-яких зворотних вод у водні об'єкти, що віднесені до категорії лікувальних, забороняється”.

Підземні води складають собою групу експлуатаційних вод, проте існує значна небезпека в інтенсивній експлуатації таких ресурсів, що полягає у виснаженні підземних вод.

Виснаження підземних вод – це зменшення їх природних та (або) штучних запасів, пов'язане з перевищенням вилучення підземних вод над їхнім живленням. Причинами виснаження підземних вод можуть бути зміни умов живлення (вирубання лісів, меліоративний дренаж тощо), відбір підземних вод (їхня експлуатація водозаборами, дренажними системами тощо). Показником виснаження підземних вод є безперервне зниження рівня підземних вод, яке призводить до зменшення природних запасів. У безнапірних водоносних горизонтах у разі виснаження водоносного горизонту відбувається осушення водоносного пласта і, як наслідок, зменшення його потужності,

у напірних – зменшення напорів підземних вод. Виснаження експлуатаційних запасів підземних вод на водозаборах відбувається:

- 1) у разі відбору підземних вод, що перевищують передбачені експлуатаційні запаси;
- 2) у разі зміни умов формування експлуатаційних запасів у районах водогосподарського і меліоративного будівництва;
- 3) у випадку нераціонального і неекономічного використання підземних вод, що відкачуються.

Охорона запасів підземних вод від виснаження полягає:

- 1) у ефективній реалізації екологічного законодавства України з метою раціонального використання та охорони вод, збереження водного фонду України;
- 2) у поєднанні державної водної політики з іншими напрямками державної політики, насамперед, у сфері довкілля; максимальне узгодження водноекологічних та соціальних інтересів;
- 3) у поєднанні раціонального використання і охорони водних об'єктів, що потребують особливої охорони;
- 4) у пріоритетності питного водопостачання і водоохоронних заходів;
- 5) у реалізації міжнародних договорів з метою належного правового режиму транскордонних водних об'єктів;
- 6) у орієнтуванні на європейські стандарти кількісного і якісного стану вод;
- 7) у забезпеченні реалізації функцій управління використанням та охороною вод, формування в населення екологічного світогляду.

Охорона експлуатаційних запасів підземних вод від виснаження полягає:

- 1) у визначенні експлуатаційних запасів підземних вод як межі їхньої раціональної експлуатації на базі гідрогеологічних досліджень;
- 2) в управлінні експлуатаційним режимом підземних вод з урахуванням їхньої взаємодії з поверхневими водами і комплексного використання всіх водних ресурсів на підставі даних про експлуатаційні запаси підземних вод і контролю за їхнім відбиранням і використанням;
- 3) у штучному поповненні запасів підземних вод на діючих водозаборах і створення штучних запасів підземних вод (магацинування);

- 4) у комплексному використанні підземних вод під час осушення гірничих виробок, захисту територій від підтоплення, проведення меліоративних заходів;
- 5) у посиленні законодавчого контролю в разі використання підземних вод.

Експлуатаційні запаси підземних вод – це кількість підземних вод, яку можна отримати раціональними з техніко-економічного погляду водозабірними спорудами за заданого режиму експлуатації і за якості води, що задовольняє вимоги впродовж усього розрахункового терміну водоспоживання.

Оцінка експлуатаційних запасів підземних вод полягає в отриманні доказів можливості експлуатації підземних вод за заданого дебіту водозабору продовж певного терміну його роботи або необмежено тривалий час. Ця задача у кінцевому підсумку зводиться до прогнозування знижень динамічних рівнів води в свердловинах водозабору.

Оцінюють експлуатаційні запаси підземних вод гідродинамічними, гідравлічними і балансовими методами. Оцінка запасів гідродинамічними методами полягає у розрахунках за відповідними формулами, виведеними з головних рівнянь математичної фізики і теоретичної гідродинаміки. Вихідні диференціальні рівняння і формули, отримані з них, є досить строгими з фізичного і математичного поглядів. Оцінка експлуатаційних запасів підземних вод гідродинамічними методами зводиться до розрахунку знижень рівнів води в свердловинах водозабору за заданого дебіту свердловин (Биндеман, 1970, с. 56).

Стаття 105 Водного кодексу України містить положення, які спрямовані, власне, на охорону підземних водних ресурсів:

“Підприємства, установи і організації, діяльність яких може негативно впливати на стан підземних вод, особливо ті, які експлуатують накопичувачі промислових, побутових і сільськогосподарських стоків чи відходів, повинні здійснювати заходи щодо попередження забруднення підземних вод, а також обладнувати локальні мережі спостережних свердловин для контролю за якісним станом цих вод.

У разі розкриття водоносних горизонтів з підземною водою питної якості особи, які проводять бурові, гірничі та інші роботи, пов’язані з пошуками, розвідкою, експлуатацією родовищ корисних копалин, повинні повідомити про це у встановленому порядку обласні та привіряні до них державні адміністрації, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення

та раціонального використання надр, та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, для вжиття заходів щодо охорони підземних вод від вичерпання і забруднення.

Всі свердловини на воду, не придатні для експлуатації, покинуті спостережні та пошукові свердловини на всі види корисних копалин, а також вертикальні й інші гірничо-пошукові та експлуатаційні гірничі виробки і покинуті криниці повинні бути затампоновані чи ліквідовані.

Ліквідацію пошукових виробок та ліквідаційний тампонаж пошукових свердловин будь-якого призначення здійснюють організації, які виконують пошукові роботи, а непридатних і покинутих експлуатаційних та спостережних свердловин і виробок - організації, на балансі яких вони знаходяться.

У разі неможливості встановити власника покинутих свердловин і виробок їх ліквідація здійснюється за рішенням місцевих рад центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр. Якщо експлуатація самовиливних свердловин є можливою, то вони оснащуються регулюючими пристроями.

У разі вичерпання запасів підземних вод, а також у разі забруднення підземних вод встановлюються причини, з яких це сталося, і за пропозиціями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, і центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, за рахунок винних осіб здійснюються заходи щодо їх відтворення”.

Виходячи з даної статті, можна відмітити, що підземні води наділені особливим статусом. Проте, не дивлячись на це, захисту державного рівня вони не отримали, а знаходяться, в основному на балансі організацій, що їх використовують. Існують заходи, використання яких може сприяти збереженню такого цінного ресурсу. Так, серед них:

- а) вжиття заходів зі скорочення з повною їх ліквідацією надходжень у довкілля небезпечних для життя і здоров'я індивіда речовин у майбутньому;

- б) створення екологічно обґрунтованого розміщення й подальшого розвитку продуктивних сил в окремих регіонах і в державі в цілому;
- в) формування системи спостереження за показниками здоров'я населення з урахуванням стану навколишнього природного середовища;
- г) створення й розвиток на території держави мережі природно-заповідного фонду з метою збереження еталонів якості довкілля, захисту й охорони історичних і культурних природних цінностей;
- д) досягнення раціонального природокористування за допомогою землеустрою, лісовпорядкування, паспортизації водних об'єктів, устрою територій заповідного, оздоровчого, історико-культурного й рекреаційного призначення.

Науковці підкреслюють, що у вирішенні проблеми збереження водних ресурсів та охорони вод вирішальну роль відіграє система управління ними. Особливості організації управління у сфері використання й охорони вод обумовлені специфікою останніх як об'єкта природи. Сприятливий стан води залежить від того, як здійснюється господарська діяльність і використовуються природні ресурси на водозбірній площі в басейні водного об'єкта, тобто на території, стік з якою формує водний об'єкт. Так, деякі загальні функції щодо охорони вод покладені на Міністерство екології та природних ресурсів.

У сфері охорони й відтворення вод (поверхневих, підземних, морських) і раціонального використання водних ресурсів воно виконує такі функції:

- забезпечує нормативно-правове регулювання з питань:
 - а) правил, нормативів і норм з охорони й відтворення вод (поверхневих, підземних, морських);
 - б) раціонального використання водних ресурсів і практики їх експлуатації;
 - в) лімітів забору й використання води і лімітів скиду забруднюючих речовин у водні об'єкти;
 - г) надання документів дозвільного характеру;
 - д) розроблення й затвердження нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти, методик і методичних указівок з установлення технологічних нормативів у цій сфері;

- е) умов скидання вод у водні об'єкти й підземні горизонти;
- є) критеріїв визначення екстремально високого рівня забруднення вод;
- видає дозволи на проведення робіт на землях, зайнятих морями, анулює їх, переоформлює й видає дублікати;
- веде облік підприємств, установ та організацій, які розробляють проекти нормативів гранично допустимих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти тощо (Соколова, 2015, с. 157).

Слід відмітити, що у сфері охорони та раціонального використання вод діє також Державне агентство водних ресурсів України. Це центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства та гідротехнічної меліорації земель, управління, використання та відтворення підземних водних ресурсів. По суті, даному органу підвідомчі усі питання, що стосуються правового статусу водних суб'єктів держави, також питання забруднення та використання їх підприємствами. Діяльність агентства спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра екології та природних ресурсів. Серед функцій, що ним здійснюються, передбачено:

- здійснення моніторингу якості вод у контрольних створах у районах основних водозаборів комплексного призначення, у водогосподарських системах міжгалузевого й сільськогосподарського водопостачання;
- забезпечення функціонування системи державного моніторингу довкілля в частині проведення радіологічних і гідрохімічних спостережень на водних об'єктах комплексного призначення, на транскордонних водотоках і водогосподарських системах міжгалузевого й сільськогосподарського водопостачання, в зонах впливу атомних електростанцій;
- погодження нормативів водопостачання;
- проведення державного обліку водокористування й ведення державного водного кадастру;
- здійснення паспортизації іричних джерел питного водопостачання;
- організація опрацювання оперативних і довгострокових прогнозів зміни екологічного стану водних об'єктів і меліорованих земель та інше (Соколова, 2015, с. 158-159).

Важливу роль у дослідженні та охороні підземних вод відіграє також і Державна служба геології та надр України, яка здійснює: дер-

жавний облік підземних вод та водного кадастру; проведення моніторингу мінерально-сировинної бази, геологічного середовища та підземних вод; проведення пошуково-розвідувальних та інших робіт з геологічного вивчення підземних вод (Постанова про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України, 2015). У даному випадку проблемою є те, що це не спеціалізований орган. У зв'язку з нечітким законодавчим формулюванням функції видається, що служба абсолютно не займається питаннями підземних вод.

Виходячи з таких положень, даний орган повинен мати набагато більше повноважень з приводу захисту та вивчення підземних вод. Так, суто до повноважень цієї служби повинні належати всі ті питання, які пов'язані саме з підземними водними ресурсами, що значно полегшить роботу Державного агентства з водних ресурсів.

Разом з тим, враховуючи специфічне становище підземних вод, потрібен окремий нормативно-правовий акт, за допомогою якого буде роз'яснено всі поняття, що стосуються цього питання. Також за допомогою такого акту можна чітко встановити вертикаль органів, що відповідає за підземні води як суб'єкт права.

Таким чином, можна дійти висновку про нагальну необхідність реформування системи управління у досліджуваній сфері в цілому, причому, варто наголосити на підвищенні ролі спеціальних регіональних органів управління охороною й використанням державних природних об'єктів. Видається, що висловлені пропозиції слід реалізувати шляхом внесення змін і доповнень до водного законодавства, зокрема до Водного кодексу України. Серед положень, які варто додати до змісту нормативно-правових актів, повинні бути вказівки щодо охорони власне підземних вод; чітко визначені санкції за порушення та забруднення вод, що є частиною підземних водних ресурсів та заходи з оновлення та збагачення такої категорії вод.

Варто зауважити, що термін "підземні води" не має як такого чіткого законодавчого оформлення. Тому, для внесення чіткості, пропонується створити законодавчий документ, що міститиме положення, необхідні для врегулювання питання підземних вод України. В ситуації, що склалася навколо водних ресурсів в державі, потрібно посилити як адміністративно-правовий режим усіх видів вод, так і адміністративну відповідальність за порушення норм водокористування та забруднення водних об'єктів.

ЛІТЕРАТУРА

Биндеман, Н.Н. (1970). *Оценка эксплуатационных запасов подземных вод*. М., Недра. *Водний кодекс України, 1995* (Верховна Рада України). *Відомості Верховної Ради України*, 24, 189.

Золотарьова, Н.І. (2013). Надра і води як об'єкти адміністративно-правової охорони. *Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"*, 2, 96-101.

Наказ про затвердження Інструкції із застосування Класифікації запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр до родовищ питних і технічних підземних вод 2006 (Державна комісія України по запасах корисних копалин при комітеті України з питань геології та використання надр). *Офіційний вісник України*, 109, 4330.

Наказ про затвердження Порядку здійснення медико-біологічної оцінки якості та цінності природних лікувальних ресурсів, визначення методів їх використання 2003 (Міністерство охорони здоров'я). *Офіційний вісник України*, 243.

Постанова про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України 2015 (Кабінет Міністрів України). *Офіційний вісник України*, 2016, 3, 192.

Соколова, А.К (2015). Правові аспекти державного управління в галузі охорони вод і відтворення водних ресурсів. *Проблеми законності*, 128, 154-164.

Харкевич В., Крижевич С. (2012). Заходи щодо охорони підземних вод від виснаження і забруднення. *Вісник Львівського університету*, 26, 148-161.

Шестопалов В., Лялко В., Гудзенко В., Дробноход М. (2005). Підземні води як стратегічний ресурс. *Вісник Національної академії наук України*, 5, 32-39.

REFERENCES

Bindeman, N.N. (1970). *Otsenka ekspluatatsionnykh zasposov podzemnykh vod. Metodicheskoye rukovodstvo* [Estimation of operational groundwater reserves. Methodical manual]. Moscow, Nedra. [in Russian].

Kharkevych V., Krizevich S. (2012). *Zakhody shchodo okhorony pidzemnykh vod vid vysnazhennya i zabrudnennya*. [Measures to protect groundwater from exhaustion and pollution]. *Visnyk L'vivs'koho universytetu*. [Visnyk of Lviv University], no. 26, 148-161. [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennya Instruktsiyi iz zastosuvannya Klasyfikatsiyi zasposiv i resursiv korysnykh kopalyn derzhavnoho fondu nadr do rodovyshch pytnykh i tekhnichnykh pidzemnykh vod 2006 (Derzhavna komisiia ukrainy po zasposakh korysnykh kopalyn pry komiteti Ukrainy z pytan heolohii ta vykorystannia nadr). [On Approval of the Instruction on the Application of the Classification of Reserves and Resources of the Mineral Resources of the State Fund of Subsoil to the Areas of Drinking and Technical Groundwater 2006 (State commission of Ukraine on used uses of useful copals in the Ukrainian committee of geol-

ogy and use of hard)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 109, 4330. [in Ukrainian].

Nakaz pro zatverdzhennya Poryadku zdiysnennya medyko-biologichnoyi otsinky yakosti ta tsinnosti pryrodnykh likuval'nykh resursiv, vyznachennya metodiv yikh vykorystannya 2003 (Ministerstvo okhorony zdorov'ya). [On Approval of the Procedure for the Implementation of the Medical-Biological Evaluation of the Quality and Value of Natural Therapeutic Resources, Definition of the Methods of their Use 2003 (Ministry of health protection of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 243 [in Ukrainian].

Postanova pro zatverdzhennya Polozhennya pro Derzhavnu sluzhbu heolohiyi ta pryrodokorystuvannya Ukrainy 2015 (Kabinet Ministriv Ukrainy). [Decree On Approval of the Regulation on the State Service of Geology and Subsoil of Ukraine 2015 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy*. [Official Bulletin of Ukraine], 2016, 3, 192. [in Ukrainian].

Sokolova, A.K (2015). *Pravovi aspekty derzhavnoho upravlinnya v haluzi okhorony vod i vidtvorennya vodnykh resursiv*. [Legal aspects of public administration in the field of water protection and reproduction of water resources]. *Problemy zakonnosti*. [Problems of legality], no. 128, 154-164. [in Ukrainian].

Shestopalov V., Lyalko V., Gudzenko V., Drobnokhod M. (2005). *Pidzemni vody yak stratehichnyy resurs*. [Groundwater as a strategic resource]. *Visnyk Natsional'nyi akademiyi nauk Ukrainy*. [Bulletin of the National Academy of Sciences of Ukraine], no. 5, 32-39. [in Ukrainian].

Vodniy kodeks Ukrainy 1995 (Verkhovna Rada Ukrainy). [Water code of Ukraine 1995 (Verkhovna Rada Ukrainy)]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. [Statements of Verkhovna Rada of Ukraine], 24, 189. [in Ukrainian].

Zolotareva, N.I. (2013). *Nadra i vody yak ob'ekty administratyvno-pravovoyi okhorony*. [Nadra and water as objects of administrative and legal protection]. *Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrainy "Kyivskyy politekhnichnyy instytut"*. [Bulletin of the National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute"], no. 2, 96-101.

АНОТАЦІЯ

Косигіна А. Є. Особливості правової охорони підземних вод. – Стаття.

У даній статті автором виокремлюється важлива проблема – охорона підземних водних ресурсів. Розтлумачено законодавче визначення даного поняття, досліджені правові принципи охорони підземних вод. Проаналізовано також функції та повноваження відповідних державних органів, які несуть відповідальність за збереження водного фонду України, виявлені проблеми у здійсненні управління охороною та використанні підземних вод. У зв'язку з цим запропоновано внести деякі зміни до відповідного законодавства.

Ключові слова: підземні води, водний фонд України, Міністерство екології та природних ресурсів, Водний кодекс, Державне агентство водних ресурсів.

АННОТАЦИЯ

Косыгина А. Е. Особенности правовой охраны подземных вод. – Статья.

В данной статье автором выделяется важная проблема – охрана подземных водных ресурсов. Разъяснено законодательное определение данного понятия, исследованы правовые принципы охраны подземных вод. Проанализированы также функции и полномочия соответствующих государственных органов, которые несут ответственность за сохранение водного фонда Украины, выявлены проблемы в управлении охраной и использованием подземных вод. В связи с этим предложено внести некоторые изменения в соответствующее законодательство.

Ключевые слова: подземные воды, водный фонд Украины, Министерство экологии и природных ресурсов, Водный кодекс, Государственное агентство водных ресурсов.